

Lokalhistorisk forening for Hvirring Sogn

Nyhedsbrev nr. 7

Februar 2009

Honum Brugsforening bygget i 1935.

Julen 1935

Julen nærmede sig. Der blev slagtet lystigt rundt omkring på gårdene. Det var en god tid, for traditionen tro blev der holdt mange grisegilder for naboer, og i visse tilfælde også deres piger og karle, og da jeg nærmest blev betragtet som en søn af huset, slap jeg også med. Det var ikke småting af pølser og revelsben, der blev sat til livs sådan en aften. Selv lærerinden i Honum var med i dette gildelag. Hun havde ikke meget plads i privaten, så bespisningen foregik i skolestuen, men det blev det ikke ringere af. Der blev som regel kun slagtet to gange om året. For at kødet skulle kunne holde sig, måtte det derfor enten henkoges eller saltes ned. sådan noget salt kød skulle vandes grundigt ud, inden det kunne spises, og man kunne ikke bare lade vandet fra hanen løbe ned over det, alt vand skulle nemlig pumpes

op med håndkraft.

Plove, harve og andre redskaber skulle være i hus inden julen, ellers kom Jerusalems skomager ifølge gammel overtro nemlig og hentede det. Den slags gik man temmelig højt op i dengang, og helt løgn var det sådan set heller ikke, hvis man nemlig tænkte sådan lidt i overført betydning og forestillede sig, at samme skomager var udtryk for rust og råd, så nogen dårlig regel var det bestemt ikke.

Det var juleaften 1935. Der var tradition for, at folkeholdet blev på gårdene og spiste juleaftensmiddag, inden man eventuelt tog hjem til sine forældre. Kristoffers plejesøn Edvind, som var i lære som møbelsnedker, var der også. Vi fik hønsekødsuppe. Mandlen var lagt ind i en melbolle. Edvind fik den ret hurtigt, men han lod som ingenting, og gemte den i munden, så vi andre spiste som gale for at få mandelgaven, som var en marcipangris.

Desserten var budding med kirsebærsovs, ikke dårligt.

Efter aftenmaden fik vi hver en lille gul dåse, som der førhen havde været honning i. Nu indeholdt den i stedet karameller, pebernødder, chokoladefigurer og en appelsin. Desuden fik jeg et halstørklæde og et par vanter i julegaver. Nej der var ingen smalle steder.

På tobaksbordet var der lige plads, så vi hver især kunne anbringe vore ting der.

Der var hygge i de lavloftede stuer, i skæret fra petroleumslampen, og de andre levende lys.

Hen på aftenen cyklede jeg så hjem til mine forældre, for der at danse rundt om juletræet sammen med dem og mine mindre søskende.

Alt i alt en rigtig god juleaften.

Åben hus

Lokalhistoriskforening for Hvirring Sogn

Lørdag den 28 marts 2009

Kl. 10.00-1200 og kl. 14.00-17.00

I Aulasalen på

Rask Mølle Skole

Lidt om løn og kost.

Jeg var fæstet for et år, nemlig fra nov. 1935 til nov. 1936. Det var normalt

dengang, at man bandt sig for et helt, eller et halv år af gangen. Den 1. nov. og den 1. maj over middag, kunne man derfor møde mange hestekøretøjer og cykler med ”habengut”, såsom kommoder og måske et skab, på vej fra den ene gård til den anden.

Jeg skulle have 150 kr. for hele året, men hævdede ikke af min løn i årets løb, for det skete nemlig, at Kristoffer stak mig fem eller ti kroner, når han fik sin udbetaling fra slagteriet eller fra mejeriet. Desuden havde jeg stadigvæk lidt penge til overs fra min konfirmation. Det var godt nok heller ikke meget jeg brugte, men lidt smuttede der da, bl.a. til tobaksvarer, og ikke at forglemme dengang jeg flottede mig, og købte et fotografiapparat i Honum Brugs. Det kostede 12 kroner. Det var dog ikke mange billeder jeg tog, for det var temmelig dyrt at få dem fremkaldt, men jeg fik da taget et af Kirstine og hendes katte. En vigtig del af lønnen var kost og logi, og vi levede rigtig godt.

Vi fik meget stegt fisk med persillesovs. Godt nok var flæsket langt federe dengang end nu, men når det var stegt sprødt, så det knasede, var det nu ikke så ringe endda.

Generelt var maden langt federe dengang, end det er i dag, men der var ingen der anede, at det måske ikke var særlig sundt.

Der var altid to retter mad. Eftermaden kunne være såkaldt mælkemad, vælling, grød eller andet, men mange gange var det også frugtgrød.

De kartofler der var til rest fra om middagen blev brasen, eller varmet i ovnen i et ildfast fad, til aftensmaden. Hvis der var en frikadelle eller en kotelet i overskud, blev den delt i fire, og ovenpå blev der lagt et stykke rødbede eller græskar. Maden var der ikke noget at klage over.

Der blev også samlet forråd til vinteren på den måde, at man syltede, lavede saft eller henkogte. Altid var der gang i disse ting, når man gik forbi vinduerne. Der kunne man også se, hvordan husholderen Mariane instruerede datteren Kirstine i, hvordan hun skulle rengøre og vedligeholde petroleumlampen. Det blev der gjort meget ud af, både hvad angik vægerne, men også de lange glastrør, som skulle pudses rene for sod. ”sådan skal du gøre” sagde Mariane, og det gjorde Kirstine så, så godt som hun kunne.

En frisøndag startede altid først over middag. Hvis der søndag formiddag var fejjet, hvor der skulle fejes, og hestene var striglet, sagde Kristoffer ofte til mig, at jeg kunne pudse min cykel resten af formiddagen. Det var ikke fordi han ikke ku' unde mig lidt ekstra frihed, men det var kutyme på landet, at man skulle blive, indtil man havde fået sin middagsmad.

Villy Langes Fortælling om hans tid hos Kristoffer Andersen i Honum.

Fornyelse af medlemskab

I år vil vi, som sidste år, sende et indbetalingskort ud sammen med nyhedsbrevet til alle medlemmer. Man kan bruge indbetalingskortet i banken eller på posthuset, eller kontant til bestyrelsen.

Kontingentet for år 2009 er: 50 kr. for enkelte medlemmer og 75 kr. for husstande.

Kontingentet Bedes betalt senest 26. Februar 2009

Generalforsamling

Den 26. februar 2009

Kl. 19.30

I foreningens lokaler

Rask Mølle Skole

Bagefter fortælling om Rask Hovedgård

Lokalhistorisk Forening for Hvirring sogn

Adresse: Rask Mølle Skole, Skolebakken, 8763 Rask Mølle

Åbningstider: 1. og 3. Torsdag i måneden 19-21; lukket i skoleferierne. Desuden 3. Torsdag i måneden, kl. 15-17

Formand: Aage Jokumsen, Skolebakken 12,
8763 Rask Mølle
Tlf. 75678525

Næstformand: Brian Lange, Brorsonsvej 4, Hornborg
8762 Flemming
Tlf. 24640802

Sekretær: Kaj Dugaard Hansen, Dahliavej 5
8763 Rask Mølle
Tlf. 75673017

Kasserer: Kristian Skov Larsen, Nørre Snedevej 86, Trebjerg
8762 Flemming
Tlf. 75673043

Medlem af Bestyrelse: Sonja Eskerod Madsen, Skovbyvej 5, Skovby
8763 Rask Mølle
Tlf. 75678870

Område: Hvirring Sogn i Hedensted Kommune.

Oprettet: 1994.

Post og telefon: Post og telefon til formand.